

Motion till riksdagen 2005/06:So396

av **Inger Lundberg m.fl. (s)**

Statsbidragen till tolktjänster för döva

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att statsbidragen till tolktjänster för döva skall omfördelas med hänsyn till antalet tolkanvändare i de enskilda landstingen.

Motivering

Uppskattningsvis 15 % av landets döva är bosatta och behöver sin service i Örebro län. Samtidigt får Örebro läns landsting bara cirka 5 % av det samlade statsbidraget till tolktjänster för döva. Statsbidraget har minskat ytterligare till 3 959 982 kronor för 2005, medan Örebro läns landsting av egna medel bidrar med 11 068 700 kronor i 2005 års budget, ett belopp som har fortsatt att öka i förhållande till år 2004.

Det nuvarande statsbidraget till tolktjänster för döva inrättades 1993. Statsbidraget utgår till landstingen med syfte att kompensera dessa för merkostnader för ett utökat uppdrag samt för att möjliggöra huvudmännens fortsatta utveckling av tolktjänsten. I avvaktan på andra fördelningsnycklar fördelades statsbidragen i relation till folkmängden. Det senare innebär en allvarlig snedfördelning av statsbidragen.

Efter ett riksdagsuttalande gjordes en mindre förändring av fördelningen av bidragen till förmån för Örebro landstinget. Detta var dock begränsat och ledde till nuvarande statsbidragsnivå, där Örebro läns landsting får drygt 5 % av bidraget, mot befolkningsandelen cirka 15 % av de döva i riket. En statlig utredning har därefter och i svepande och allmänna termer avstått från att bedöma behovet av tolktjänster i olika delar av landet. Man ansåg att behovet av tolktjänster var för svårt att mäta och tar över huvud taget inte tag i den speciella problematik, som finns i Örebro län. Det är anmärkningsvärt och bör ses i ljuset av att staten i andra sammanhang tagit initiativ till en översyn av LSS-kostnaderna och därmed utjämnat dessa mellan kommunerna. Det är

Fel! Okänt namn på

rimligen en betydligt mer komplicerad uppgift att bedöma LSS-kostnadernas fördelning än behovet av tolktjänster i olika län.

Örebro län har en särställning när det gäller andelen döva i riket. Det beror att staden Örebro och länet kan erbjuda en hel kedja av utbildningsmöjligheter för döva. Här finns riksgymnasierna för döva, hörselskadade och dövblinda, men också specialförskola, Sveriges döva och hörselskadade. Antalet döva ökar också i Örebro län. Utvecklingen bejakas i vårt län, men det är angeläget att också staten tar sitt ansvar för de ökade kostnaderna för tolkservice i länet, detta inte minst beroende på att inflyttningen av barnsdomsdöva till Örebro län innebär att kostnaderna samtidigt minskar i andra län.

Antalet beställda tolkuppdrag har ökat kraftigt under den senaste tioårsperioden. 2002 var antalet beställda tolkuppdrag 10 393. 2004 beställdes 12 356 tolkuppdrag och prognosen för 2004 är en ytterligare ökning upp mot 13 000 beställningar på årsbasis.)

Sedan mitten av nittioalet har antalet döva och hörselskadade i länet ökat kraftigt, men efterfrågan har ökat än snabbare. Den snabba ökningen av efterfrågan visar att döva personer i allt större grad blir varse sina rättigheter och använder sig av viktig service, men det ökar också trycket på ett landsting som Örebros som har en hög andel döva bland sin befolkning. Det ansvaret bör bäras solidariskt. Det finns en stark ambition att erbjuda en god miljö för döva och hörselskadade i Örebro län. Det måste få stöd av ett statsbidragssystem, som tar hänsyn till de speciella åtaganden länet har i annat fall riskerar servicenivån att inte följa med en angelägen efterfrågan. Nuvarande system, där invånarantalet och inte behovet styr statsbidragen innebär också risker för att enskilda län i vissa fall t o m kan få högre statsbidrag än de faktiskt har tolkkostnader för. Vi föreslår därför att statsbidragen omfördelas i förhållande till antalet tolkanvändare, vilket väl speglar behovet av tolktjänster.

Stockholm den 23 september 2005

Inger Lundberg (s)

Nils-Göran Holmqvist (s)

Matilda Ernkrans (s)

Lennart Axelsson (s)

Ameer Sachet (s)